

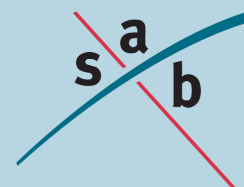
quick scan flora en fauna

Binnenstad Nijkerk

Gemeente Nijkerk

Datum: 24 september 2013

Projectnummer: 120467

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Huidige situatie	4
1.3	Toekomstige situatie	7
2	Toetsing	9
2.1	Onderzoeksmethodiek	9
2.2	Gebiedsbescherming	9
2.3	Soortenbescherming	9
3	Conclusie	26
3.1	Gebiedsbescherming	26
3.2	Soortenbescherming	26
3.3	Zorgplicht	27
3.4	Aanbevelingen	28
	Bijlage 1 Literatuurlijst	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Nijkerk (gemeente Nijkerk, Provincie Gelderland) is in de binnenstad een zevental gebieden aangewezen waar mogelijk nieuwe ontwikkelingen worden voorzien. In de ontwikkelingsvisie Torenstraat – Vrijheidslaan is voor deze locaties aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingen plaats zouden kunnen vinden. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze locaties.

Afbeelding 1: ligging van de zeven deellocaties in het centrum van Nijkerk

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregelgeving. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in de verschillende deelgebieden. De deelgebieden zijn beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en

de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Huidige situatie

Nijkerk ligt ten noorden van Amersfoort, ten zuidwesten van Putten en ten oosten van Spakenburg. De stad ligt aan de uitlopers van de Veluwe en de Gelderse Vallei met in het noorden de Veluwerandmeren en het Nijkerkernauw. De omgeving van Nijkerk wordt gekenmerkt door polders, open agrarisch gebied, bos- en heidegebied.

De deelgebieden liggen verspreid in de binnenstad van Nijkerk langs de Vrijheidslaan en Torenstraat. Alle gebieden vertonen een intensief gebruikt, hoog stedelijk karakter (verhard met plantsoenen). De deelgebieden zijn:

<i>Deelgebied</i>	<i>x-coördinaat (RD)</i>	<i>y-coördinaat (RD)</i>	
1	Vrijheidslaan Noord	161933,993	470811,042
2	Koetsendijk en omgeving	161533,198	470758,765
3	Torenstraat Noordwest	161454,972	470759,322
4	Kerkplein	161476,740	470573,945
5	St. Jozef	161458,787	470441,706
6	Van Kraats	161545,061	470369,043
7	ABN AMRO-locatie	161636,597	470267,229

Het perceel op de locatie Vrijheidslaan Noord wordt in het noorden, oosten en westen begrensd door stedelijke bebouwing (woningen). De tuinen van deze woningen grenzen direct aan het deelgebied. In het zuiden wordt het deelgebied begrensd door de Vrijheidslaan.

Deelgebied 2 (Koetsendijk en omgeving) is verdeeld in twee gebieden. Het deelgebied wordt doorsneden door de Koetsendijk. Aan de noord- en westzijde is het gebied omgeven door de Torenstraat. Aan de oostzijde wordt dit deelgebied begrensd door de Koetsendijk en in het zuiden grenst het gebied aan stedelijke bebouwing (woningen, bedrijven).

Het derde deelgebied (Torenstraat Noordwest) betreft de drie woonblokken aan de oostzijde van de Commissaris van Heemstrastraat. Het deelgebied grenst in het zuiden aan de straat De Ronde Zeven en in het noorden aan stedelijke bebouwing (Com. Van Heemstratraat / Havenstraat). Het deelgebied grenst in het oosten aan een plantsoen en de straten Vleenenck en de Torenstraat.

In deelgebied vier (Kerkplein) zijn enkele bedrijven (supermarkt, slijter) en woningen gelegen. Een groot deel van het terrein is ingericht als parkeerterrein. Het deelgebied wordt in het noorden begrensd door de Brink, de Torenstraat in het oosten, de Holkerstraat in het zuiden en stedelijke bebouwing (woningen) in het westen.

Sint Jozef (deelgebied 5) ligt ten westen van de Torenstraat en direct ten zuiden van deelgebied 4. Het gebied grenst in het noorden aan de Holkerstraat, in het westen aan de Huserstraat in het zuiden aan de Groenestraat en in het oosten aan de Torenstraat

en Venestraat. In het deelgebied staat een schoolgebouw en een verzorgingscentrum voor ouderen. De ruimte tussen de school en het verzorgingstehuis doet dienst als parkeervoorziening en bevat een groene strook met bomen, heesters en een gazon.

Het zesde deelgebied, het voormalige autobedrijf Van Kraats, is gelegen aan de Torenstraat, ten zuiden van de stadskern. Direct aangrenzend aan het deelgebied liggen woningen in het westen (Venestraat), de gereformeerde kerk (Kruiskerk) in het zuiden, de Torenstraat in het noorden en een groenstrook in het oosten. Het deelgebied is volledig verhard en bebouwd.

Het voormalige kantoor van de ABN Amro (deelgebied 7) is het meest zuidelijk gelegen deelgebied in Nijkerk. Het deelgebied ligt bij de rotonde op de hoek van de Frieswijkstraat (westen) en de Callenbachstraat (oosten). In het noorden wordt het deelgebied begrensd door de rotonde welke de Torenstraat verbindt met de Frieswijkstraat en de Callenbachstraat. In het zuiden wordt het gebied begrensd door de Reynoltstraat. Het deelgebied is volledig verhard en ingericht als parkeerplaats met groenstroken. Op het terrein staat een kantoorgebouw en een fietsenstalling.

In nevenstaande afbeelding is een impressie van de verschillende deelgebieden weergegeven tijdens het veldbezoek.

Afbeelding 2: impressie van de verschillende deelgebieden tijdens het veldbezoek. Van boven naar beneden zijn per deelgebied twee foto's weergegeven. Het corresponderende deelgebied staat links onder op de foto vermeld.

1.3 Toekomstige situatie

Voor de toekomstige situatie zijn in het bestemmingsplan per deelgebied een aantal ontwikkelingen mogelijk gemaakt. In onderstaande tabel zijn deze mogelijke ontwikkelingen weergegeven. Voor alle locaties is mogelijk sprake van sloop met nieuwbouw. In voorliggende rapportage wordt om die reden er van uitgegaan dat alle bestaande opstallen, bebouwing wordt verwijderd, groenstroken verdwijnen en bomen worden gerooid.

Deelgebied	Locatie	Oppervlakte gebied in m ²	Ontwikkelingen
1	Vrijheidslaan Noord	10.505	<ul style="list-style-type: none"> • 20 tot 25 woningen; • woningen of appartementen; • maximaal 2 bouwlagen met een kap.
2	Koetsendijk en omgeving	3.555 1.833	<ul style="list-style-type: none"> • 20 tot 25 woningen; • noordelijk deel: <ul style="list-style-type: none"> • één accent met maximaal 3 lagen met een kap; • overig maximaal 2 bouwlagen met een kap; • zuidelijk deel: <ul style="list-style-type: none"> • grondgebonden woningen; • maximaal 2 bouwlagen met een kap • parkeren op eigen erf en langs de straat.
3	Torenstraat Noordwest	5.267	<ul style="list-style-type: none"> • 25 tot 30 woningen; • 2 bouwlagen met een kap, of 3 bouwlagen plat; • parkeren in openbare ruimte.
4	Kerkplein	7.208	<ul style="list-style-type: none"> • 25 tot 30 woningen; • woningen boven winkels; • hoogte varieert van 2 lagen met kap, 3 lagen plat, 3 lagen met kap tot 4 lagen als accent; • 4.000 m² winkelruimte; • gebouwde parkeervoorziening met een capaciteit van 200 parkeerplaatsen.
5	St. Jozef	8.639	<ul style="list-style-type: none"> • 30 tot 40 woningen; • hoogte varieert van 2 lagen met kap tot een accent van 4 lagen met kap op de hoek Toren-

			straat/Venestraat; <ul style="list-style-type: none"> • woon-zorgcomplex; • gebouwde parkeervoorziening onder het complex met een capaciteit van ongeveer 150 parkeerplaatsen.
6	Van Kraats	1.557	<ul style="list-style-type: none"> • 6 tot 8 woningen; • grondgebonden woningen en appartementen; • maximaal 2 lagen met een bewoonbare kap; • parkeren op eigen terrein.
7	ABN AMRO-locatie	3.959	<ul style="list-style-type: none"> • 10 tot 15 woningen; • vrijstaande of geschakelde woningen op ruime kavels; • appartementengebouw op de hoek van de Frieslandstraat en de Callenbachstraat; • maximaal 2 lagen met een kap; • parkeren op een collectief parkeerterrein.

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB B.V. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen et al., 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997), Werkatlas Zoogdieren van Gelderland (Huizenga, 2011) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 13 september 2013 heeft een ecooloog van SAB de deelgebieden en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De deelgebieden liggen niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied "Arkemheen". Dit beschermde gebied ligt op ruim 1700 meter afstand van het dichtstbijzijnde deelgebied. Gezien tussenliggende elementen (stedelijke bebouwing, industrie, wegen) en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten. Nadere toetsing is derhalve niet noodzakelijk.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

De deelgebieden liggen eveneens niet binnen of in de directe omgeving van een gebied aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Doordat de deelgebieden buiten de EHS liggen is er geen sprake van directe aantasting van de EHS. Gezien de afstand van de deelgebieden tot de EHS (minimaal 650 meter) en tussenliggende elementen (wegen, bebouwing) worden indirecte negatieve effecten ook niet verwacht. Nader onderzoek wordt om die reden niet noodzakelijk geacht.

2.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van deelgebieden bij ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op be-

schermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Deelgebied 1 - Vrijheidslaan Noord

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit perkjes en bomenrijen of verwilderde hoekjes met kruiden en ruigte planten. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele perkjes, enkele rommelhoekjes en (aangrenzend) ruigten en bosschages aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied. Aangezien het merendeel van het terrein is verhard en groene stroken intensief worden beheerd zijn biotopen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren niet aanwezig. Negatieve effecten op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden derhalve niet verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Voor de beoogde ontwikkelingen kunnen de bomen in de groenstrook en tuinen in het deelgebied worden gerooid waardoor mogelijk negatieve effecten op boombewonende soorten kunnen optreden. Bij nadere inspectie van de bomen zijn geen zichtbare holtes, spleten, scheuren of losse bast in de bomen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn als verblijfplaats. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten wordt derhalve niet verwacht.

Uitvoerige inspectie van de mogelijk te slopen panden in het deelgebied Vrijheidslaan Noord toont dat een deel van de bebouwing mogelijk geschikt is als (vaste) rust- en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Enkele loodsen zijn opgebouwd uit een stalen frame en zijn afgewerkt met zogenoemde damwandprofielen. Deze zijn ongeschikt voor vleermuizen. De woning en enkele andere loodsen en schuren zijn opgebouwd uit bakstenen, hebben een spouw en/of gevelbetimmering waardoor deze gebouwen in potentie geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. De woning aan de Vrijheidslaan beschikt over kierende gevelbetimmering en een pannendak met overstekende dakpannen. Ook is bij een deel van de loodsen/schuren kierende gevelbetimmering aangetroffen waarachter een verblijfplaats van vleermuizen aanwezig

kan zijn. Het is om die redenen niet uitgesloten dat bij de sloop van de woning en de loodsen een negatief effect optreedt voor de aanwezige vleermuissoorten. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt derhalve noodzakelijk geacht.

Afbeelding 3: v.l.n.r.: loods in deelgebied 1 (ongeschikt voor vleermuizen); loods in noorden van deelgebied (mogelijk geschikt); schuur (oosten deelgebied) welke mogelijk geschikt is als verblijfplaats; woning aan de Vrijheidslaan met overstekende pannen en kierende gevelbetimmering; close-up kierende gevelbetimmering woonhuis; overstekende dakpannen bijgebouw woning. Rode pijlen geven de locaties aan van mogelijke verblijfplaatsen vleermuizen (SAB, 2013)

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Ekster (*Pica pica*), Kauw (*Corvus monedula*), Kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*) en Merel (*Turdus merula*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Sporen en individuen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in en nabij het deelgebied. Gezien de stedelijke omgeving van het deelgebied is de aanwezigheid van strikt beschermde soorten als Huismus en Gierzwaluw niet op voorhand uit te sluiten. Verwacht wordt dat deze soorten mogelijk wel in of al vliegend boven het gebied voorkomen. Echter zijn in het deelgebied geen geschikte locaties voor vaste rust en verblijfplaatsen aangetroffen, met uitzondering van het woonhuis. Mogelijk dat gierzwaluwen en/of huismussen hier tijdens het broedseizoen een nestplaats hebben. Om te bepalen of de strikt beschermde soorten Huismus en Gierzwaluw in het deelgebied een nestlocatie hebben wordt nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Binnen en in de omgeving deelgebied 1 zijn geen watervoerende elementen (voor voortplanting) of geschikte bosschages (voor overwintering) aanwezig. Aangezien met de beoogde ontwikkelingen geen van deze leefgebieden wordt aangetast worden negatieve effecten op de soortgroep amfibieën in zijn geheel niet verwacht. Voor algemeen voorkomende soorten als Gewone pad (*Bufo bufo*), die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de Ringslang (*Natrix natrix*) houdt zich op in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen het deelgebied aanwezige habitats (verhard terrein en plantsoenen) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

Vissen

In het deelgebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, daarom kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten waardoor nader onderzoek niet noodzakelijk is.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.2 Deelgebied 2 – Koetsendijk en omgeving

Vaatplanten

De gronden in deelgebied 2 zijn voor het merendeel verhard en bebouwd. Onverharde delen bestaan uit tuinen en openbaar groen en worden intensief beheerd. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Net buiten het deelgebied, aan de achterzijde van de tuinen van woningen aan de Koetsendijk 57 tot en met 63, zijn meerdere exemplaren van de strikt beschermde soorten Steenbreekvaren (*Asplenium trichomanes*) en Tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) aangetroffen. Hoewel deze soorten net niet in het deelgebied groeien, dient echter wel met deze soorten rekening te worden gehouden. De soorten groeien met name op vochtige, op het noorden gelegen muren. Wanneer bij de sloop of realisatie van de nieuwbouw de klimatologische omstandigheden rondom de muur veranderen, kunnen de soorten worden aangetast en is er sprake van een overtreding van de Flora en faunawet. Mochten beide soorten niet op de huidige locatie behouden kunnen blijven dan moeten alle individuen worden verplaatst en is een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. De locatie waar de Tongvaren en Steenbreekvaren is aangetroffen is in onderstaande afbeelding weergegeven. Andere strikt beschermde soorten vaatplanten zijn niet in het deelgebied aangetroffen.

Afbeelding 4: locatie waar de Steenbreekvaren en de Tongvaren zijn waargenomen (links). Op de foto rechts zijn enkele van de aangetroffen individuen weergegeven; Steenbreekvaren = 1; Tongvaren = 2 (SAB, 2013).

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele perkjes en tuinen aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, Mol (*Talpa europaea*) en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen, graafsporen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied en zijn volgens de verspreidingsliteratuur ook niet te verwachten in het deelgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

In deelgebied 2 zijn ten tijde van de het veldbezoek geen geschikte bomen met holten spleten of loszittende bast aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten is daarom niet waarschijnlijk.

Het deelgebied is echter wel geschikt voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De rijtjeswoningen aan de Koetsendijk bezitten grote open stootvoegen en de dakpannen steken uit over de gevelrand. In de spouwmuur en onder de dakrand kunnen daarom mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Ook de panden aan de Torrenstraat hebben overstekende dakpannen op de gevelrand. In nevenstaande afbeelding worden enkele locaties weergegevens waar in potentie een vleermuisverblijf aanwezig kan zijn. Al deze bevindingen tezamen maken dat de aanwezigheid van vleermuizen op voorhand niet zijn uit te sluiten. Nader onderzoek naar het gebruik van deelgebied 2 door gebouwbewonende vleermuizen wordt om die reden noodzakelijk geacht.

Afbeelding 5: v.l.n.r.: toegang tot de spouw via open stootvoegen; toegang tot het dakbeschoot via overstekende dakpannen (foto 2 en 3); toegang tot het dak via gevelbetimmering en dakpannen (SAB, 2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Ekster (*Pica pica*), Kauw (*Corvus monedula*), Koolmees (*Parus major*), Huismus (*Passer domesticus*) en Merel (*Turdus merula*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het be-

treft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Aangezien de woningen in het deelgebied veelal een dak met dakpannen hebben, de overstekende pannen op kopse kant van de gevel kieren en de Huismus in het deelgebied is waargenomen, is het aannemelijk dat de strikt beschermde soorten Huismus en Gierzwaluw in het deelgebied voorkomen. Hierdoor kan bij de realisatie van de beoogde ontwikkeling in deelgebied 2 een negatief effect op deze strikt beschermde soorten niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar deze strikt beschermde soorten wordt om die reden noodzakelijk geacht.

Amfibieën

In het deelgebied zijn geen watervoerende elementen (voortplanting) of bosschages (overwintering) aanwezig. Direct aangrenzend aan het deelgebied ligt aan de Koetsendijk een kleine watergang. Hierdoor kunnen in het deelgebied soorten als Gewone pad (*Bufo bufo*) of Bruine kikker (*Rana temporaria*) voorkomen. Deze soorten vallen onder het eerste lichte beschermingsregime. Daardoor geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Strikt beschermde soorten worden op basis van de aangetroffen biotopen en de beschikbare verspreidingsgegevens niet in het deelgebied verwacht. Nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 2.

Vissen

Er zijn in deelgebied 2 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.3 Deelgebied 3 – Torenstraat Noordwest

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit perkjes en bomenrijen of tuinen. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele perkjes en tuinen aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, Mol (*Talpa europaea*) en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen, graafsporen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied en zijn volgens de verspreidingsliteratuur ook niet te verwachten in het deelgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

De aanwezige bomen in en rondom deelgebied 4 zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes, spleten en loszittende bast. Deze elementen zijn niet aangetroffen. Veel bomen zijn immers te jong om geschikte holtes te bevatten. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten worden daarom niet verwacht in het deelgebied.

De bebouwing aan de Commissaris van Heemstrastraat heeft geen open stootvoegen welke in potentie een verblijfplaats voor vleermuizen kan vormen. Echter zijn op het dak en op de kopse kant van de gevel bij het dak kierende pannen en daklijsten aanwezig. Deze locaties kunnen mogelijk toegang verlenen tot een rust en verblijfplaats van één of meerdere vleermuizen. In onderstaande afbeelding zijn twee van deze locaties weergegeven. Bij sloop danwel renovatie van deze panden kunnen negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt om die reden noodzakelijk geacht.

Afbeelding 6: locaties waar in potentie een vleermuisverblijf aanwezig kan zijn (SAB, 2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogelsoorten als Huismus (*Passer domesticus*), Merel (*Turdus merula*) Ekster (*Pica pica*) en Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Nadere inspectie van de dakranden toont dat vogelschroot onder de dakrand is geplaatst. Vogelschroot voorkomt dat vogelsoorten als Huismus, Gierzwaluw en Spreeuw onder de pannen kunnen broeden. Echter zijn wel roepende huismussen

vanuit de goot gehoord en zijn uitwerpselen bovenaan de gevel waargenomen. Om die reden is het zeer waarschijnlijk dat er mogelijk, ondanks het vogelschroot, toch mussen in deelgebied 3 onder de pannen broeden.

Daarnaast wordt het gebied eveneens geschikt geacht voor de Gierzwaluw. De kierende overstekende pannen en enkele losse pannen op het dak maakt dat het gebied in potentie geschikt is voor deze soort. Bij de sloop/nieuwbouw van deze woningen zijn negatieve effecten op de Huismus en Gierzwaluw niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar deze soorten wordt derhalve noodzakelijke geacht.

Afbeelding 7: vogelschroot onder de dakrand (links), de mestsporen op de gevel net onder de dakrand wijzen op een mogelijke nestlocatie van de huismus (rechts) (SAB, 2013).

Amfibieën

Er zijn in het deelgebied geen watervoerende elementen (voortplanting) of geschikte bosschages en ruigten (overwintering) aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 3. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vissen

Er zijn in deelgebied 3 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.4 Deelgebied 4 – Kerkplein

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit perkjes, groenstroken of tuinen. Van een stabiel ecosysteem is geen

sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele groene stroken (perkjes, plantsoen) en tuinen aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen, graafsporen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied en zijn volgens de verspreidingsliteratuur ook niet te verwachten in het deelgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

Ook in deelgebied 4 is op voorhand de aanwezigheid van vleermuizen niet uit te sluiten. Er zijn geen geschikte bomen met geschikte holtes, spleten of loszittende bast waargenomen in het deelgebied. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is daarom niet waarschijnlijk.

Enkele gebouwen uit het deelgebied zijn in potentie wel geschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. De woningen aan de Brink nummer 4 tot en met 8 bevatten veel losse dakpannen en aan de rechterzijde van de rij woningen (bezien vanaf de Brink) is op meerdere plaatsen kierende gevelbetimmering aangetroffen. De woningen aan de Torenstraat (nummer 6 en 8) bevatten kierende pannen op de rand van het dak en de gevel. De panden aan de Holkerstraat vertonen eveneens op meerdere plaatsen kierende pannen en wijkende dak- en gevelbetimmering. In de onderstaande afbeelding zijn de locaties van mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen aangegeven. Met de beoogde ontwikkelingen die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, zijn bij de sloop en nieuwbouw in deelgebied 4 negatieve effecten op strikt beschermde vleermuissoorten op voorhand niet uit te sluiten. Bij verdere ruimtelijke ontwikkelingen in het deelgebied wordt nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk geacht.

Afbeelding 8: enkele panden welke in potentie geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen gelegen aan respectievelijk de Brink (4-8), Torenstraat (6), Holkerstraat (19 en 9), (SAB, 2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogelsoorten als, Merel (*Turdus merula*) Ekster (*Pica pica*), Kauw (*Corvus monedula*) en Koolmees (*Parus major*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

In het deelgebied zijn veel gebouwen met pannendaken aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten als Huismus, Spreeuw of Gierzwaluw aangetroffen welke een aanwijzing kunnen zijn voor geschikte nestlocaties onder de dakpannen. Echter toont een visuele inspectie van de daken dat op veel plaatsen de dakpannen kieren of loszitten. Gezien het eenmalige karakter van het veldbezoek en het tijdstip (buiten het actieve broedseizoen van de Huismus en Gierzwaluw) waarop het bezoek heeft plaatsgevonden, kan op voorhand niet worden uitgesloten dat deze strikt beschermde soorten niet in het deelgebied aanwezig is. Nader onderzoek dient te worden uitgevoerd om de functie van het deelgebied voor Huismus en Gierzwaluw nader in kaart te brengen.

Amfibieën

Er zijn in het deelgebied geen watervoerende elementen (voortplanting) of geschikte bosschages en ruigten (overwintering) aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 4. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vissen

Er zijn in deelgebied 4 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Overige soortgroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer

locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.5 Deelgebied 5 – St. Jozef

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit perkjes, bomenrijen, een gazon en een groenstrook tussen het schoolgebouw en het verzorgingscentrum. In deze gebieden is door intensief beheer van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen dit deel van het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Op de gevel van het schoolgebouw is aan de noordzijde van de schoorsteen een varen aangetroffen. Gezien het individu hoog op de schoorsteen groeit, was het tijdens het veldbezoek lastig om te bepalen welke soort het betreft. Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid betreft het hier een Mannetjesvaren (*Dryopteris filix-mas*) of een Stekelvaren (*Dryopteris sp.*). Beide soorten zijn niet beschermd middels de Flora- en faunawet. Nader onderzoek naar vaatplanten wordt in dit deelgebied niet noodzakelijk geacht.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele perkjes en een groenstrook aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, Mol (*Talpa europaea*) en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Volgens de verspreidingsgegevens is de strikt beschermde soort Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) ten oosten van het deelgebied waargenomen. Echter zijn de bomen in de groene strook tussen het schoolgebouw en het verzorgingscentrum niet geschikt als boom voor de voedselvoorziening of als locatie voor een verblijfplaats. Het is om die reden niet waarschijnlijk dat de beschermde soort Eekhoorn in dit deelgebied voorkomt. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

Binnen deelgebied is een groenstrook met verschillende bomen en heesters aanwezig. Nadere inspectie van de bomen toont dat deze niet geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. Er zijn immers geen geschikte holtes, spleten of loszittende bast waargenomen. De bebouwing in het deelgebied wordt wel geschikt geacht voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De muur van het verzorgingscentrum heeft aan alle zijden open stootvoegen. Via de open stootvoegen kunnen vleermuizen in potentie toegang hebben tot een verblijfplaats in de spouwmuur. Daarnaast kan er mogelijk ook via de gevelbetimmering toegang worden verkregen tot de spouwmuur.

Ook in de muur van het schoolgebouw zijn open stootvoegen aangetroffen welke in potentie breed genoeg zijn om toegang te verlenen tot de spouw. Om die redenen zijn negatieve effecten bij de eventuele nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuissoorten wordt derhalve noodzakelijk geacht.

Afbeelding 9: mogelijke toegangspunten tot vleermuis verblijven. Links: via open stootvoegen. Rechts: via de gevelbetimmering (SAB, 2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogelsoorten als Merel (*Turdus merula*) Pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), Kauw (*Corvus monedula*) en Koolmees (*Parus major*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

In het deelgebied is slechts een gebouw met een pannendak aanwezig. Op de rand van de goot zijn duivenpinnen/anti-vogelpinnen aangebracht. Het gebouw oogt tevens recentelijk gerenoveerd. Tijdens het veldbezoek zijn geen kierende dakpannen, mestsporen of andere aanwijzing aangetroffen welke kunnen duiden op de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Huismus of Gierzwaluw. Mogelijk komen deze soorten wel voor in het deelgebied, maar hebben zij elders een verblijfplaats. Nader onderzoek wordt om die reden niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Er zijn in het deelgebied geen watervoerende elementen (voortplanting) of bosschages en ruigten (overwintering) aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 5. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vissen

Er zijn in deelgebied 5 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

2.3.6 Deelgebied 6 – Van Kraats

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit enkele verwilderde groene randen. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn enkele verwilderde groene hoekjes aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen, graafsporen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied en zijn volgens de verspreidingsliteratuur ook niet te verwachten in het deelgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

In het deelgebied zijn geen geschikte bomen met holten, spleten of loszittende bast aanwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boom-bewonende soorten niet waarschijnlijk.

De bebouwing is in potentie wel geschikt voor vleermuizen. Open stootvoegen zijn niet aanwezig en de spleten achter de gevelbetimmering van het voormalige kantoor (Torenstraat) zijn te smal waardoor soorten in dit deel van de bebouwing niet worden verwacht. Bij de ingang aan de Venestraat is kierende gevelbetimmering aangetroffen. Het is mogelijk dat vleermuizen via deze kieren toegang hebben tot de spouwmuur. Nevenstaande afbeelding toont de aangetroffen spleten en kieren. De aanwezigheid van vleermuizen is daarom op voorhand niet uit te sluiten en dient bij ruimtelijke ingrepen in deelgebied 6 nader te worden onderzocht.

Afbeelding 10: spleten achter de gevelbetimmering van het voormalige kantoor (links) en kierende gevelbetimmering nabij de ingang aan de Venestraat (rechts), SAB (2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de soorten als Kauw (*Corvus monedula*) en Kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

In het deelgebied zijn geen pannendaken aanwezig. Omliggende gebouwen bezitten echter wel pannendaken. Verwacht wordt dat strikt beschermde soorten als Huismus en Gierzwaluw mogelijk wel af en toe in het deelgebied voorkomen maar hier geen vaste rust- en verblijfplaats hebben. Ook van een essentieel leefgebied is geen sprake. Het terrein is grotendeels verhard en er is slechts weinig groen aanwezig. Nader onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Er zijn in het deelgebied geen watervoerende elementen (voortplanting) of geschikte bosschages en ruigten (overwintering) aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 6. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vissen

Er zijn in deelgebied 6 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

Deelgebied 7 – ABN Amro locatie

Vaatplanten

Binnen het deelgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het deelgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit perkjes en bomenrijen. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het deelgebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en fauna-wet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het deelgebied zijn groene stroken en perkjes aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als (spits)muizen, en Egel (*Erinaceus europaeus*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen (holen, uitwerpselen, graafsporen) en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het deelgebied en zijn volgens de verspreidingsliteratuur ook niet te verwachten in het deelgebied. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

In het deelgebied wordt enkel de bebouwing geschikt geacht als locatie voor vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen. Geschikte bomen met holtes, spleten en losse bast zijn niet aanwezig waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom-bewonende vleermuissoorten in het deelgebied niet waarschijnlijk is.

In de muur van de bebouwing zijn open stootvoegen aangetroffen. Ook zijn is aan de noordoostzijde van het gebouw (zijde Callenbachstraat) loszittende gevelbetimmering waargenomen. Het is mogelijk dat vleermuizen via deze elementen toegang hebben tot een verblijfplaats in de bebouwing. Nevenstaande afbeelding toont de locaties waar mogelijk een vleermuisverblijf aanwezig kan zijn. Bij een ruimtelijke ingreep in dit deelgebied dient voorafgaand aan de werkzaamheden een nader onderzoek naar vleermuizen plaats te vinden.

Afbeelding 11: open stootvoegen (links) en kierende gevelbetimmering (rechts) in deelgebied 7; ABN Amro-locatie (SAB, 2013).

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de soorten als Merel (*Turdus merula*), Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*) en Koolmees (*Passer major*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli. Mogelijk dat tijdens het broedseizoen vogels in de groene elementen broeden.

In het deelgebied zijn geen pannendaken aanwezig. Omliggende gebouwen bezitten echter wel pannendaken. Verwacht wordt dat strikt beschermde soorten als Huismus en Gierzwaluw mogelijk wel af en toe in het deelgebied voorkomen maar hier geen vaste rust- en verblijfplaats hebben. Ook van een essentieel leefgebied is geen sprake. Het terrein is grotendeels verhard en er is slechts weinig groen aanwezig. Nader onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën

Er zijn in het deelgebied geen watervoerende elementen (voortplanting) of bosschages en ruigten (overwintering) aanwezig. De aanwezigheid van amfibieën wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

In het deelgebied zijn geen geschikte biotopen aangetroffen welke in potentie geschikt zijn voor reptielen. Het deelgebied is grotendeels verhard en groene elementen worden intensief beheerd. Deze soortengroep wordt om die reden niet verwacht in deelgebied 7. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vissen

Er zijn in deelgebied 7 geen watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van vissen is derhalve uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het deelgebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en andere ongewervelden zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

3 Conclusie

In de binnenstad van de gemeente Nijkerk zijn in het bestemmingsplan Binnenstad Nijkerk zeven deelgebieden aangewezen waarvoor een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen. Het bestemmingsplan maakt in deze deelgebieden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Voordat een ruimtelijke ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Gezien de ligging van de deelgebieden buiten de EHS en beschermde natuurgebieden zijn negatieve effecten op deze gebieden niet te verwachten.

Voor alle deelgebieden is geen sprake van een vergunningsaanvraag in het kader van de Nb-wet.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in de deelgebieden voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Met de plannen zijn negatieve effecten op strikt beschermde soorten als Tongvaren, Steenbreekvaren, Huismus, Gierzwaluw en verschillende vleermuissoorten niet op voorhand uit te sluiten. Voor deze soorten geldt, bij aantasting van vaste groei-, rust- of verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Flora- en faunawet. Om die reden wordt nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk geacht of is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Steenbreekvaren en Tongvaren

Bij sloop/nieuwbouw in deelgebied 2 dient voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk te zijn of de groeiplaats en de klimatologische omstandigheden van de groeiplaats met de beoogde plannen blijft behouden. Indien dit niet kan worden gegarandeerd is een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk en dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Vleermuizen

Nader onderzoek naar vleermuizen is gebonden aan twee vaste onderzoeksperioden. De onderzoeksperiode naar kraamkolonies is van 15 mei tot 15 juli en de onderzoeksperiode naar de paarverblijfplaatsen is van 15 augustus tot 1 oktober.

Huismus

Nader onderzoek naar huismussen vindt plaats in de periode 1 april tot en met 15 mei. Middels twee onderzoekrondes wordt in kaart gebracht of de soort aanwezig is in het deelgebied en wat de functie van het deelgebied is voor deze soort.

Gierzwaluw

Het onderzoek om aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen aan te tonen moet op basis van een territoriumkartering vanaf eind april tot en met half juli worden uitgevoerd. De datumgrenzen zijn 15 mei tot en met 15 juli, maar de meest geschikte periode is 1 juni-15 juli. Daarvoor zijn niet alle broedvogels aanwezig, daarna vliegen de jongen al uit.

Het gebruik van het deelgebied door deze soorten kan door middel van nader onderzoek in beeld worden gebracht zodat het werkelijke effect van de ingreep op (het leefgebied van) daadwerkelijk aanwezige soorten kan worden bepaald. Pas dan kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. Bij een dergelijke ontheffing worden vaak mitigerende en/of compenserende maatregelen gevraagd. Als wordt voldaan aan dergelijke voorwaarden, kan op basis van eerdere ervaringen redelijkerwijs worden verwacht dat een dergelijke ontheffing door het Ministerie van Economische Zaken wordt verleend.

3.3 Zorgplicht

Verder is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en bebouwing in de deelgebieden niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zouden kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van de deelgebieden zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat de deelgebieden ongeschikt is voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het deelgebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in de nieuw te bouwen panden;
- voor de huismus en gierwaluw kunnen nestgelegenheden worden gecreëerd aan de bestaande en de nieuw te bouwen panden. Deze soorten verliezen bij nieuwbouw steeds meer nestmogelijkheden.

Bijlage 1 Literatuurlijst

Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay van, C., Wynhoff, I. De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea.-Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis. KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland.

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Huizenga, N. 2011. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Nederlands vereniging voor libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odoneta). Nederlandse fauna 4. Nationaal en Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrates Survey-Nederland, Leiden.

Nie, de, H.W. 1997. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

- www.hetdrluket.nl
- www.natuurloket.nl
- www.provinciaalgeoregister.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.zoogdierverseniging.nl